

V
B J
C
392332 I
392394 I
III

MISCELLANEA.

1/ Linowski Aleksander,Głos dnia 19.paźdz.miany./B.m.dr.i r./. K nlb.2.-

2/ Wybranowski Rajmund,Prześwietne Zgromadzone Stany!/B.m.dr.i r./ K nlb.1.-

3/ Niemcewicz Franciszek,Mowa dn.21.Octobris,Warszawa,w druk.P. Dufour.-Str.4.-E_{XXIII}Str.115.-

4/ Rezolucye Rady względem materyi krakowskiey./B.m.dr.i r./ /1782/.-K nlb.3.-

5/ Bolesz Kazimierz,Głos dn.18.Octobris 1782 miany,Warszawa, w druk.P.Dufour.Str.4.-E_{XIII}Str.244.-

6/ Suchodolski,Głos w izbie senatorskiey dn.21.paźdz.1782 miany. /B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-

7/ Rzewuski Adam,Głos w izbie senatorskiey dn.22.paźdz.1782 miany,Warszawa,w druk.P.Dufour.-Str.4.-

8/ Grabianka Leszczyc Jacek,Mowa do króla w sprawie Pruchnickiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-

9/ /Sokolnicki Piotr/,Odpowiedź na pismo Sokolnickiego./B.m.dr. i r./-K nlb.2.-E_{XXIX}Str.4.-

10/ Mycielski Aleksander,Głos w izbie poselskiey dn.2.list.1780r. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E_{XXII}Str.652.-

11/ Bukar Adam,Głos na seymie dn.1.Septembris 1776r./B.m.dr.i r./ K nlb.1.-E_{XIII}Str.439.-

12/ Moszczeński Wojciech,Relacya o czynnościach Departamentu woyskowego./B.m.dr.i r./-K nlb.4.-E_{XXII}Str.596.-

13/ Potocki Stanisław,Mowa na sessyi seymowey dn.23.paźdz.1778r. Warszawa,w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-

14/ Wypis z ksiąg ziemskich woiew.Mińskiego r.1779./B.m.dr.i r./ Str.V.-

15/ Czacki Michał,Mowa na seymie dn.20.Octobris 1780r./B.m.dr. i r./.-K nlb.1.-E_{XIV}Str.506.-

16/ Delegowani do Konstytucyi./B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-E_{XV}Str.125.-

17/ Niezabitowski Jan,Memoryał do króla./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-

18/ Kurdwanowski Kajetan,Głos na sessyi 22.paźdz.1782r.Warszawa.w w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-E_{XX}Str.385.-

19/ Courtivron i Bouchu J.Nauka o gatunkach i szukaniu rudy żelazney./tylko karta tytułowa i przemowa - reszty brak/,Warszawa 1782.w druk.u XX.Schol.Piarum.-K nlb.2.-E XIVStr.433.-

20/ Kraszewski Jan Aleksander,Mowa w izbie senatorskiey dn.22.Oct. 1782r.Warszawa,w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-E_{XX}Str.243/4.-

21/ Kraszewski Jan Aleksander,Przymówienie się w izbie senatorskiey dn.22.Oct.1782r.-Warszawa,w druk.P.Dufour.K nlb.2.- E_{XX}Str.244.-

22/ Ankwicz Józef,Głos na sessyi dn.12.paźdz.r.1782./B.m.dr.i r./ K nlb.2.-E_{XII}Str.160.-

23/ Rzyszczewski,Głos w izbie senatorskiey 17.paźdz.1782r./B.m. dr.i r./.-Str.3.-

24/ Prośba do JKMci od generała Małopolskiego./B.m.dr.i r./.Knlb.1

25/ /Radziwiłł Karol i Hieronim/,Pretensya domu Radziwiłłów,Warszawa,w w druk.P.Dufour.-Str.12.-

26/ Złotoliński,Prośba do króla i Stanów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-

27/ Poniński Kalikst,Powiększenie woyska,/B.m.dr.i r./-K nlb.1.-

28/ Rewitzki,Stackelberg,Benoit,Kopia deklaracyi oddanych ministrom króla,Warszawa 1773.-K nlb.2.-

29/ Gli stati versi sciolti./B.m.dr.i r./-K nlb.2./tyczy Galicji/.-

30/ Poniatowski Stanisław August,Uniwersał zabraniaiacy koczowania ludzi z państwa Rossyjskiego./B.m.dr./1784.-K nlb.1

31/ Maria Teresa,Patent z dn.17.grudnia 1774.Lwów.-Str.9.-
32/ Rada Nieustaiąca,Ustanowienie i objaśhienie./B.m.dr.i r./Knlb.6
33/ Sanguszko Janusz Aleksander,Kopia listu ciekawego względem Ordynacyi Ostrogskiey./B.m.dr.i r./-K nlb.4.-E_{XXVII}Str.70.-

34/ /Ostrogska Ordynacya/,Odpowiedź przyiaciela na zarzuty.K nlb.4
35 b/ Kopia listu X-cia Prymasa r.1754. K nlb.1.
36 c/ Kopia responsu na list.-K nlb.2.- E_{XXIII}Str.580
37 d/ Kopia listu Marszałka do Prymasa.-K nlb.4.-
38 35/ Objaśnienie prawa wexlowego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.E_{XXIII}St.216

39 36/ Sprawiedliwość./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
40 37/ /Borzymowski Jan/,Sprawiedliwość sukcessorom Borzymowskiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
41 38/ Województwo Rawskie./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
42 39/ Rezolucya interessu na seym./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
43 40/ Przeniesienie sądów ziemskich./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
44 41/ Zmniejszenie expens skarbowych./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
45 42/ Użytek skarbu publicznego./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
46 43/ Uwolnienie od rygoru dekretu Antoniego Chmielewskiego.K nlb.1.-
47 44/ Miasteczko Mogielnica./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-
48 45/ Deklaracja dla ziemi Nurskiey./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
49 46/ Warunek dla W.Łąckiego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
50 47/ Warunek dla Korony./B.m.dr.i r./.K nlb.1.-
51 48/ Deklaracja względem Kommissyi Likwidacyiney./B.m.dr.i r./.-K nlb.1.-E_{XV}Str.118.-

52 49/ Porównanie prowizyi w Koronie./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
53 50/ Powiększenie kar./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
54 51/ Wystawienie nowego regimentu przez Potockiego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
55 52/ Xięstwo Kurlandzkie,Pow.Piltyński./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
56 53/ Wojsko./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
57 54/ Pozwolenie sprzedarzy./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
58 55/ Projekt.Approbacya XX Missyonarzów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
59 56/ Projekt./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
60 57/ Obmyślenie nagrody Bachmińskiemu./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
61 58/ Miasto Kraków./B.m.dr.i r./-K nlb.1.- E_{XX}Str.211.-
62 59/ Szkoła rycerska./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E
64 60/ Doniesienie de Monata./B.m.dr.i r./-K nlb.2.- E_{XXII}Str.527.-

Czynności Seymu w Latach ostatnich

MOWA
J. W. NIEMCEWICZA
STAROSTY
REWIATYCKIEGO
POSŁA
WOIEWODZTWA BRZESKIEGO
MIANA
na Sessyi w Izbie Senatorskiey
Dnia 21 Octobris.

NIE mowić dla tego żeby czas oszczędzać. Nie mowić dla tego, że mowić to samo iest co nie mowić, spieszyć się do pisania Praw, by zagładzać Bezprawia, robić nowe ustawy, by dawnieyszych skutek podać w wątpliwość, nie może bydź zabespieczeniem troskliwości tego, kto w przekonaniu własnym spokoyności, w wypełnieniu obowiązkow Urzędu swego szuka nadgrody. Iaką ustanowienie Rady Nieustaiącey przypomina nam Epokę, zapomnieć radbym, iaki cel był Prawodawcow stanowiących Radę, zgadywać niechcę, iaką z ustanowienia Rady dla Narodu korzyść, przemilczam,

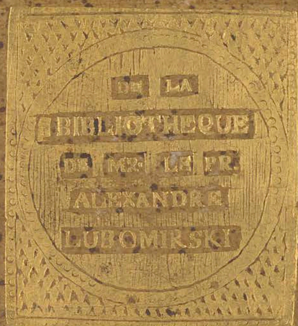
a gdy mi tylko mowić o iey Działaniach nie o istocie dziś wolno, nay-przod nad wyiawionym w Prawach Rady zastanawiam się celem

Nie wdaiąc się w Prawodawstwo ani władzę Sądowniczą utrzymywać będzie spokoyność zewnętrzną y wewnętrzną, mieć baczność na zachowanie Praw, odpowiadać Obywatelom. strzedz soiuszow. To iest zamiar Rady, to cel przysięgi, ktora wiąże tę Magistraturę między Seymem a Seymem Praw dostrzegać maiącą. Łamać Prawa bywało przestępstwem Rad poprzedniczych, trudnienie im zaświadczenia, było Cechą Obywatelskich umysłow, przemoc ie pierwiastkowey dyktowała Radzie. ta następnym drogę otworzyła grzeszenia, lękliwa narodu na dwuch wolnych Seymach w ukaraniu słabość, z powolności korzystać dozwoliła, początkowe przestępstwa wprawiły Radę w zwyczay grzeszenia Głos trwożący się nad wzmaganiem się wyższym nad Prawo tey Magistratury był, Głosem przeciwcństwa, stawanie przy Prawach gwarantowanych, przy Prawach solennych było obroną Rady, stało się; wolna na wszystkie bezprawia Rada, ustawy Narodowe gwałcić zaczęła solenniey, zapomniawszy o Prawie o przysiędze, dozwoliła kapituli Krakowskiey więzić Szlachcica, Senatora, Biskupa; dozwoliła łamać Prawa Kardynalne, Prawa inter materias Status 1768 Roku umieszczone *neminem captivari permittemus nisi Jure victum*, dozwoliła hańbić ten ieszcze iedynie naszego Szlachectwa zaszczyt, ktoren y Zagraniczna władza inny gwałcąc te przecież szanować zdawała się ustawę, sami Polacy same Magistratury targaią się na łamanie soiuszow w tym szczegulniey punkcie, ktoren ostatek ich zabespiecza swobod, żołnierz kraiowy wspiera bezprawie, a przemoc uzbroiona swego przeciw swoim używa oręża. Brano na Seymie Senat z krzeseł, Rycerstwo z ław Poselskich, trwożliwa nieczułość, czyly raczey ulegaiąca podłość zimną krwią na to patrzyła a tak zabor osob poprzedził Zabor Kraiu, bierze dziś Polski mieszkaniec Senatora, bierze niższy wyższego; więzi, a żołnierz Narodowy służy przestępstwu, żołnierz, ktorego krwawym opłaca Obywatel potem, staie się instrumentem nieszczęścia Obywatela. Przebog! zgromadzone Stany z smutnego tego doświadczenia bierzmy naukę, y sroższych nader lękaymy się ciosow, nie daymy się łudzić wybiegami y pozorami słuszności, mowią, że brali Duchowni Duchowną Osobę, ale czyż dla tego że brali Biskupa nie brali razem y Senatora? a gdy go iuż tak obranego z maiątku y wolności widziemy, Ty ieszcze ieden Krolu Nayiaśnieyszy wytężoney nad nim nie daiesz dokonywać usilności; boleć Twe,

Serce zapewnie musi, że powaga Maiestatu twego zgwałcona od Synow Oyczyzny, zgwałcona od tey kapituły Krakowskiey, z ktorą Przodkowie twoi Ludwik y Władysław Iagiełło w poniżaniu przywłaszczaney obierania Biskupow władzy nie mało doznali pracy, Kazimierz Syn Iagielły, ten wiekopomną Narodowi zostawił pamiątkę, że się potrafił oprzeć Apostolskiey Stolicy, umiał poniżyć kapitułę, gdy nominowanego od Papieża Biskupa Krakowskiego, drugiego obranego od kapituły nie przyiął, a swoiego na tym utrzymał Dostoieństwie, a tak zagruntowawszy powagę Maiestatu swoiego, zostawił ią do dochowania Następcom swoim, doszła ta szczęśliwym ciągiem Panowania Twego Krolu Nayiaśnieyszy, nie day się z niey odzierać, nie day gwałcić, więzić tego, ktorego stanowić Ty ieden masz Prawo, mowią do Tronu Twego za tym zgwałconym dostoieństwem Twoiegoż Prerogatywy Tronu, woła za nim krew Zbigniewa Oleśnickiego, Biskupa Krakowskiego, ktorey nie oszczędzaiąc waleczny ten mąż życie Krolowi swoiemu ocalił, rozciągniy Krolu Nayiaśnieyszy słuszne na kapitułę kary, ktora twoie zgwałciła Prerogatywy, ktora zgwałciła Prawa Kardynalne, ktora zgwałciła Prawa Boskie. Przysięga kapituła Byskupowi w te słowa: *& tibi Illustrissimo Loci Ordinario tuisque Successoribus debitam obedientiam & reverentiam juro.* Gdzież iest Duch Religii? iakże poświęcone osoby czyste Bogu do Ołtarza winne nieść ofiary, mogą czynić ofiarą gwałtu y zemsty, tego co się stał ofiarą wiary y wolności, iak istotne przestępstwa zasłaniać świętością, gdy Prawo Kanoniczne wyraźnie te przeciw nim mowi słowa: *Capitulum nihil posse in præjudicium Episcopi statuere:* a rozłączaiąc na dwa stany istotę władzy *sede plena* nic czynić kapituli niedozwala, sedem zaś vacantem wtedy tylko uznaie, gdy Biskup śmiercią, przeyściem, ustąpieniem lub zrzuceniem dostoieństwo utraca, chcemy hołd winny Naywyższemu oddać Iestestwu, czciymy iego przepisy, ale nie pozor biorące świątobliwości osoby, nie dozwalaymy aby przysięgą stwierdzone łamano w kraiu naszym ustawy, Konstytucya 1775 Roku pod tytułem obiaśnienie liberæ vocis te zawiera wyrazy, *że nikt in politicis pro libero arbitrio & sensu suo chociażby ten nie na ziazdach publicznych strofowany agrawowany, ani do żadnych Sądow pociągany bydź nie może* ullo *pretextu & colore*, pisał do Rady Hetman Polny Koronny qua Minister, bo mu przysięga kazała *quid quid novi scivero, avertam*, pisał iak Hetman, bo mu ieszcze ta zostawiona prerogatywa zapytać się, ieżeli Prawo odeymuiące Hetmanom władzę, nadało ią

Radzie uciſkania Obywatela, nie przyięła Rada pytania, w Protokuł tak chwalebnego oſtrzeżenia wciągnąć nie kazała, a gdy iey Prawo na wſzyſtkie zapytania Obywatelow odpowiadać kazało, odezwę przeſtrogę Hetmana odrzuciła, możnaż bydź nieczułym na taką krzywdę Prawa Kraiowe hańbiące. Prześwietny Stanie Rycerſki powierzone ſobie mamy Loſy wſpół Braci naſzych, drzeć oni zapewne o ſobie będą, gdy ſię dowiedzą, iak nas mało uciſnionego los dotyka Obywatela, czytaią oni rozeſzłe po całym Kraiu czułych Obywatelow, y godnego tu Senatora J. W. Kaſztelana Sandeckiego y J. W. Lanckoronſkiego Poſła Sendomirſkiego Manifeſta, wielbią oni zdania w Radzie godnych Mężow JO. Xcia Marſzałka Wielkiego Kor. Koſſowſkiego Podſkarb. Nadwornego, Potockiego Piſarza Litewſkiego y J. W. Markowſkiego, a gdy im z iedney ſtrony przemoc uciſku grozi, ożywia ich lękliwość, ta ufność, że ieſzcze Duch Obywatelſtwa we wſzyſtkich nie wygaſł, ſtanąłeś przy wolnym Głoſie J. W. Potocki Piſarzu Litt. ſtanąłeś przy obronie uciſnionego, ziednałeś ſobie w ſercach dobrze myślących tę wdzięczności pamiątkę, którą oni Dzieciom ſwoim do wſpominania podadzą, a gdy iuż ſwoią wraz z godnemi Konſyliarzami, chwalebnie, zgodnie z Prawem y ſprawiedliwością zakończyłeś Funkcyą, odbieray z ſerc wdzięcznych ſławiących działania waſze winne wam zaświadczenie. Niech ſię was te nie tyczą, które chcąc mieć opatrzna na przyſzłość chęć nieodległości uſtawom Kraiowym, tak was ſeymujące związała Stany, że za przeſtępſtwa Prawa zaświadczenia Radzie Nieuſtaiącey bez przeſtępſtwa Prawa odmowić nie możecie piſzmy go tyle, ile brzmienie ſłowa zaświadczenie dozwala z tym warunkiem, że na łamiących Prawa Konſyliarzy Sądu, na gwałcącą Prawa Kardynalne kapitułę Sądu dopraſzać ſię będziemy w Izbie naſzey, do którey odchodzić gdy nam Prawo y czas przypomina, powtarzam Krolu Nay. z mocy Inſtrukcyi moiey zanieśoną na Dniu onegdayſzym przez J. W. Słonimſkiego do Tronu W. K. Mci P. M. M. prożbę, powtarzam oświadczone W. K. M. przez uſta JO. Xcia Wileńſkiego całey Prowincyi Litewſkiey żądanie złożenia przyſzłego w Litwie Seymu, racz to W. K. Mc P. M. M. dobrotliwym wyrokiem ſwoim przyrzec tey Prowincyi z ſerca, czego ona z Prawa u Tronu Iego iak naypokorniey dopraſza ſię.

W Drukarni P. DUFOUR Drukarza J. K. Mci y Rzeczypoſpolitey.

DE LA
BIBLIOTHEQUE
DE MR. LE PR.
ALEXANDRE
LUBOMIRSKI